

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

BARCELONA, 4 DE NOVEMBRE DE 1910

NÚM. 1662 ————— ANY XXXII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims ————— Atrassats: 20

ARCALDE DIMITENT

*La dimissió he enviat fa dies.
Tant si l'accepten com si no,
jo no obriré cap més sessió
si no es ab certes garanties.*

MUNICIPALESCA

Les coses de l'Ajuntament donen que parlar com mai.

Els regidors barcelonins venen a esser com una família mal avinguda, quals parents no's troben si no es pera batusarse.

La qüestió suscitada ab motiu de les obres de fortificació del edifici dels jesuïtes ha portat entre 'ls nostres concellers una maror de mil dimonis.

Una serie de circumstancies y el poc tacte d'aquet cap de carabassa que's diu Vallès y Pujals han desviat l'assumppte del seu verdader camí... y no volem insistir en aquet punt. L'otorgar representacions de certa mena a la tarregada *casinesca* es sempre de resultats contraproductius.

En Vallès y Pujals, com els Sans Cabré, els Guñalons, els Juncosa, els Figueras, els Forcada y demés apreciables nulitats enlairades a una posició gens en consonancia ab els seus pobres merits, lo millor que d'ara en avant podrien fer seria callar en absolut. Contentarse ab dir *sí* o *no*, segons les instruccions que rebessin a l'hora de les votacions, y deixar que discutissin els qui, sobre posseir una instrucció que'ls ho permeti, compten ab el necessari domini de la paraula.

Lo que es els lerrouxistes poden ben alsarli un monument, al noi Vallès y Pujals...

**

Lo que passa ab els de l'esquerra catalana es també ben digne de que s'hi fixi l'atenció.

En Lluhí, representant al Consistori de la nostra minoria, havia vingut fins ara col·laborant a l'obra dels radicals, per creure—deia—arribada l'hora de que les diverses fraccions que integren el Municipi fassin en ell obra de govern.

Pera apoiar aquet principi ha pronunciat el senyor Lluhí una serie interminable d'aparatosos discursos d'extensió ilimitada, com tots els seus.

Ara be: a la primera qüestió política de positiva importancia, quan el poble català, no el diari, que tot li alaba, sinó el poble verdader, arriba a interessarse per un debat com aquet de les obres dels jesuïtes, assumpte altament politic y d'una significació especial com pocs, ve'l senyor Lluhí, y ab aquest escolasticisme seu que ja comensa a esser ridicul, s'ens en va per les branques y ens fa saber que està no més pel sentit juridic, y que les torres del carrer de Casp poden seguir ben fermes al punt aont, per *debilitat* y *complascencia* dels senyors Serraclara y Marcilla, han quedat colocades.

Home, senyor Lluhí... senyor Lluhí!.. Ja recorda el qui li parlà que vostè no alterna sinó es ab advocats. Però, aixís y tot, no sé perquè'm diu el cor que no cal haver saludat el *dret* romà, el *dret* administratiu y demés *drets* que vostè tant domina pera compendre que al lligar la sort de la minoria de que es capitost ab la dels homes de *La Lliga* ha jugat un *tort* al republicanisme.

La dinàmica política exigirà de vostè tot lo que vulgui, senyor Lluhí. El sentit comú diu ben clar que si estava a la mà de l'Ajuntament concedir o no'l permís pera aixecar les barbacanes jesuítiques, les obres pels *loyolos* realisades sense la corresponent autorisació, be es de llei que's procuri enderrocarles.

¿Qnan s'ha vist que siga de l'incumbencia dels Ajuntaments interpretar o desentranyar el sentit exacte de les lleis? Per aquesta feina disposa el Govern dels poders y atributs que d'ell dimanen; per això que vostè ha volgut fer tenim els

jutges y magistrats, els tribunals superiors, els homes de lleis, en una paraula, que per cert no són pas els que van dur a sa senyoria al Consistori.

Aquí, senyor Lluhí, ha vingut parlatse molt d'esquerra, s'ha ponderat a tot'hora la necessitat de que'ls seus homes actuessin sempre com a tals, y en un moment en que'l lerrouxisme sembla trontollar, en circumstancies en que'ls seus homes més caracterisats se veuen acusats de mantenir comitancies ab els jesuïtes y's troben en descobert davant del seu propi partit, surt vostè, jefe d'una minoria republicana, y en comptes d'apropiarse la protesta del poble democratic, se'ns decanta del costat dels enemics de totes les llibertats.

¿Què es això, senyor Lluhí?

* *

Unes paraules pera acabar.

Si es aquesta fusió ab la dreta prelude d'una acció més duradora, de significar el comensament d'una nova acció política, damunt l'intel·ligencia de les dugues forces hi planarà l'estigma que constitueix el que, pera iniciarla, s'hagi hagut de comensar pera servir als jesuïtes.

Perquè es lo que deia un amic:

—Si entre la dreta y l'esquerra catalanistes se tracta de dur a cap un matrimoni, que en bonhora aquet se celebri. Però, això sí: a plena llum, sota'l sol esplendorós que va daurar les banderes en aquell cèlebre 20 de Maig. Davant dels parents, amics y coneixenses. En presencia dels testimonis que marca la llei. Com ho fa el qui no té de què amargarse... y ab caracter purament civil. De cap manera hem de permetre que'l casament sigui canonic, y menos encara que se celebri en l'altar de l'iglesia del carrer de Casp.

Y, francament, senyor Lluhí: l'amic no està del tot des-
acertat.

JUST

UN "LANCE"

I

COM COMENSA

—Vostè es un animal!

—Vostè un estupid!...

El to del dialeg, ja bastant viu, puja uns graus més; la violencia de les boques passa a les mans; se sent un ¡xec!... que tothom, y, més que ningú, en Coll, creu que es una bofetada, y...

Y res; que pocs moments després d'aquesta escena, quatre amics, dos que tenen poders d'en Coll y dos que representen an en Grau,—en Grau, l'autor del ¡xec!—reunits en una dependencia del casino, estan ja ultimant les condicions del duel, que tots han considerat inevitable.

—Quedem, doncs, en que arma...

—La pistola.

—¿Lloc?

—A la vora del *Pantano*.

—¿Hora?

—Les set del matí. Es la millor per tot. Tant pera tenir temps de preparar l'esmorzar si la cosa acaba be, com pera arreglar un enterro decent si'l *lance* produeix alguna víctima.

—Entesos.

—¡*Au revoir!*...

II

COM SE DESENROTLLA

Al Pantano.

En un extrem del «terreno»:

—Coll, serenitat. Per alguna cosa ets home.

—Per xò mateix, que trobo que, ben reflexionat...

—¡Què!... ¿Ja has oblidat aquell *¡rec!*?

—Oblidar-lo no, però, de totes maneres...

—Coll... no vulguis fer un pastel ara que tot ha anat tan be!...

—Es que jo...

—*Nada*. A la primera palmada, alses gallardament el cap...

—Ja ho sé.

—A la segona, aixeques el bras y apuntes...

—*Bueno*...

—Y a la tercera...

—A la tercera, l'altre tira... y jo'm quedo allí de cos present.—

En un altre extrem del camp:

—Prepara't, Grau!... S'acosta el moment.

—¡Ai!... Prou que ho veig...

—¿Tens alguna cosa que observar-me?

—Que diguis a la meua viuda... perquè, n'estic segur, quedarà viuda, la pobra!...

—No siguis criatura!... Tu apunta dret, y de lo demés no te'n preocupis.

—Tens raó. Val més no pensarhi en aquestes coses, perquè, si's pensen, no's fan.

—En fi, ¿estas a punt?

—Quan volgueu.

—Doncs, ja hi som!—

¡Pam... pam... pam!... Un padri fa la senyal convinguda, en Coll y en Grau mouen un dit, sonen tres tiros y...

III

COM ACABA

Y surten dos polissons, que ab aquella veuarra que dona l'exercici de l'autoritat, criden a un mateix temps:

—¡Alto a la justicia!...

Espant general. En Grau y en Coll no saben aont amargarse. Els polissons continuen:

—Queden tots vostès detinguts.

—¿Per què?—s'atreveix a preguntar un dels padrins.

—Per haverse desafiats.

—Es fals!...

—¿Còm, fals?... Si'ls hem atrapat infraganti!...

—S'equivoquen.

—Si fins hem sentit el soroll dels tiros...

—Això es un'altra cosa.

—Per lo tant, convictes y confessos d'haver portat a cap un duel...—

Un dels padrins crida apart als polissons.

—Permetin... El duel es castigat... però, l'espantar als aucells ¿ho es, també?...

—No senyor.

—Doncs (*baixant la veu*) la seva missió, aquí, ha terminat.

—¿...?

—Sí senyors: les armes de que s'han servit aquets jove-nets (*parlant encara més baix*) estaven carregades... ab pólvora sola.

MODES FEMENINES

—Me critiquen la bossa perquè sembla un sarronet de cassador... ¿Que, per ventura, no sortim a cassar, també nosaltres?

MATIAS BONAFÉ

Del regnat de la moda

S'ha dit si els sastres parisencs han estat a punt de decretar la desaparició de les antipàtiques y molestoses faldilles travades. Se diu, també, si han tingut de desistir de tan lloable proposit pel fet increible de que gran nombre d'homes hagin manifestat el disgust que'ls ocasionaria tota reforma de que pogués ser objecte l'actual trajo de les senyores.

D'aont resulta que de seguir les coses tal com van, de no introduir-se en les robes femenines la més lleu modificació y de continuar, sobre tot, portant-se els actuals amplissims capsells, més que mai oferiran les nostres elegants el comic aspecte de tendres bolets animats.

Donant per sentada la certesa de que siguin els homes els qui reclamin, en primer lloc, el manteniment de la moda que consisteix en dur les cames presoneres, es tota una serie de variades consideracions les que acudeixen a l'imaginació de l'observador imparcial.

Es la primera la que'ns mou a inquirir quines poden esser les raons que hagin mogut an aquets *fulanos* a formular una exigencia tan inverossimil com aquesta de que's tracta. A sant de què ha d'esser l'home, el sér més versatil de la creació, el més voluble, el qui suspiri per la continuació d'una moda a la vetlla mateixa de complir-se l'aniversari de la seva promulgació?

Els pocs ciutadans entenimentats que aquí quedem havíem cregut, fins ara, que era la moda *passada de moda* una cosa tant o més aflictiva y enutjosa als nostres ulls com puguin esserho els melosos afalacs y les monòtones xamo-

sies que, pera captivarnos, la dòna ens dispensa. Pera tot home de cabal judici no tenia volta de fulla el fet de que era la primera y principal missió de la moda la d'oferirnos aquesta ilusió de varietat, enganyadora com totes les ilusions, y que les paraules les més agradoses, els somriures els més melosos, ni la frescor dels llavis els més veements y acaroadors han sigut, fins avui, prou a mantenirnos.

¿Qui són els homes que reclamen pera les dònes la continuació de les traves antiestètiques? Tacanyos que pensen, potser, en els diners que ab la compra d'uns quants pams més de roba emplearien? ¿Conservadors intransigents? ¿Apergaminats Bartolos que, perduda tota confiança en la virtut de les gelosies, tracten de fiar a l'art de la sastreria el treball de convencer a les nostres modernès Rosines?...

Quin es l'home capas de sostreure'ns per més temps a l'admiració del perfil de l'arrencada d'una cama?

**

A la disfressa que l'ús de les faldilles travades ja de per sí suposa hi ha afegit la dòna *chic*, la dòna *elegant*, determinats accessoris d'un caracter verament particular. Figura entre aquets el sac de mà, de proporcions ja prou exagerades, y quina grandaria veiem que tendeix a pujar encara de to, segons els darrers models.

Aquet sac enorme, ample, d'una fondaria sens fi, com tindrem d'anomenarlo? Bossa d'avar, escarcela o almoiner? Aquet sac, que havíem vist, fins ara, penjar a lo llarg de les anques o balancejar com un incenser, que hem vist avui apareixer sota'l bras a tall de mostuari, y que demà con-

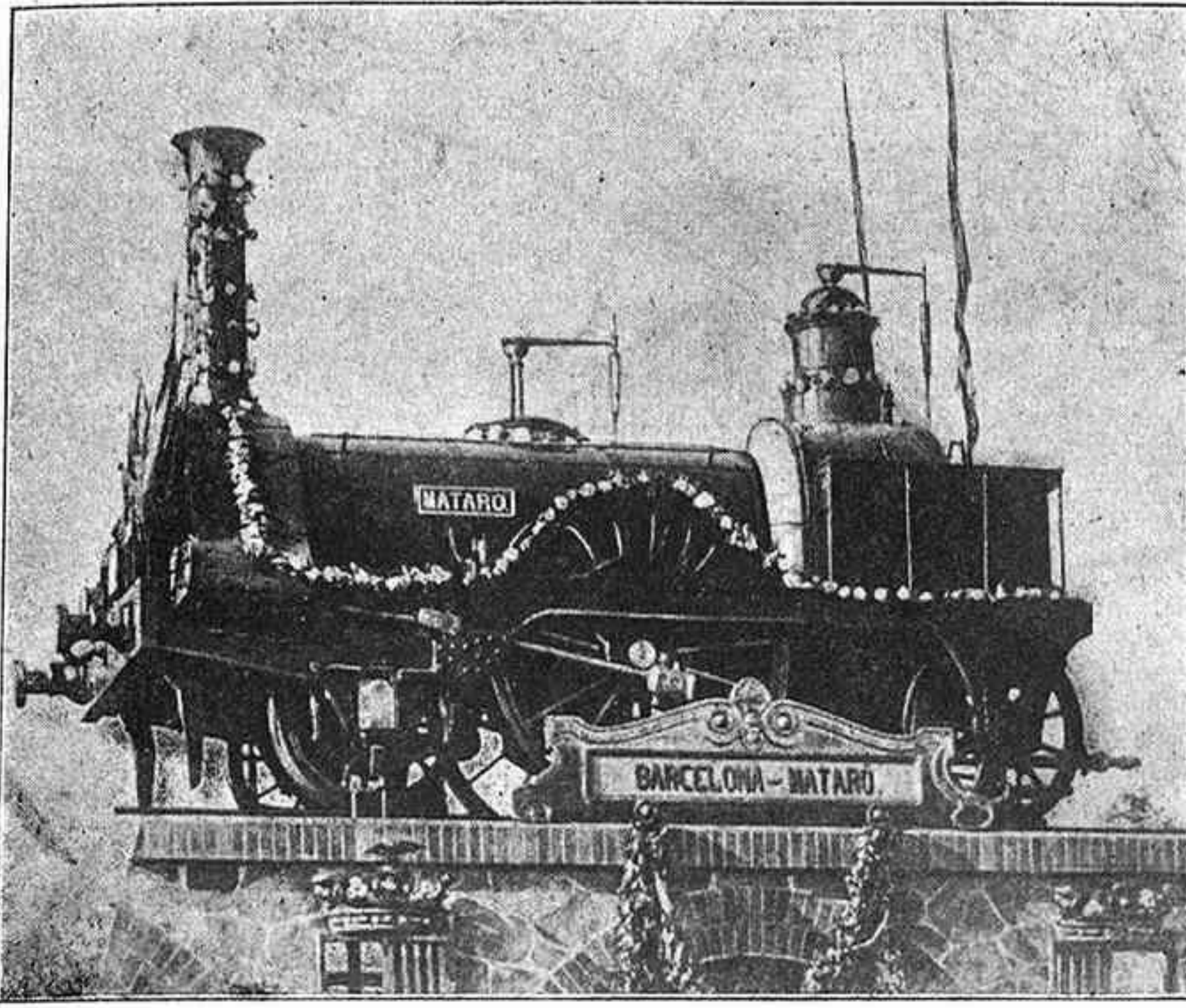
A CA LA VALENCIANA

—Ja veus, Visentica, quin trastorno!... Tenia mitg coll avall l'anar a València, y ara no'm dixquen marxar.

—Pobres chès! Tant que'ls hauria agradat vòret el cambiasso que has fet; que abans venies postals, y ara sembles tot tu una postal ab brillantina...

A MATARÓ

Festes celebrades els dies 28, 29 y 30 d'Octubre, en commemoració del 62.º aniversari de l'inauguració del primer ferrocarril d'Espanya.

La primera locomotora que circulà per la línia de Barcelona a Mataró.

Descobrimet de la làpida commemorativa colocada a la fatxada de l'estació.

templarem, potser, penjat a l'espatlla de les nostres dames, com bossa d'un cobrador del tramvia, què pot encloure en son interior?...

Pera l'espectador propens a descobrir el costat comic de les coses de la vida, el sac a la moda dona a la qui'l porta una fesomia de marxant, el posat d'un viatjant de comers o l'aspecte d'un comissionista, més que un aire de bon to y d'elegancia femenines. El sac a la moda té, indubtablement, quelcom de fantastic y carnavalesc, quelcom de terriblement endemoniat que escapa a la nostra percepció...

* * *

Aplicat a les robes travades, ve el sac de moda a dissipar les ombres que encobrien la realitat, a l'ensemps vident y candorosa. Comedianta de la Vida, constitueix en les mans de la dona tot el símbol del seu bagatge lleuger y paorós.

Un cronista excels, d'esperit subtil y ploma feta a totes les elegancies, ha fet remarcar últimament, ab motiu de l'expansió d'aquest adminícul voluminós, que l'amor modern ha canviat per una bossa el classic albuirac...

Inclinemnos davant del mestre d'ironies, confessant, ab tot, que l'utilitat d'aquet sac descomunal, de fondaria semblant a la d'un abim, no sabem vèurela nosaltres si no es en les mans dels nostres insadollables regidors...

Boy

DEL BORN AL PLATA

□ □ IMPRESSIONS DE VIATGE □ □

XXVIII

L'argentí

L'argentí, o més ben dit el *porteño*, paga y no diu gran cosa; no que no pensi lo que diria, sinó per una prudencia, y una bona educació, y un modo de ser especial que fan del fill d'aquet país... un home que pensa y que somriu.

El *porteño*, el verdader *porteño*, l'aristòcrata d'aquet país, aquet tipo d'home moreno, de nas recte, de llavis molsuts, d'ulls encesos per la negror, de figura esbelta però enèrgica, que porta en la sang de les venes la feresa d'una gran rassa, per una correcció de formes adquirida en el frec del viatjar, de les lectures y de la vida ha arribat a adquirir una qualitat que sols té l'home superior. El *porteño* ha après de somriure.

El *porteño* veu arribar tota mena de gent sospitosa, y en lloc de protestar somriu. El *porteño* veu al seu entorn la lluita y la cassa del *peso*, y se'l deixa cassar... somrient; sent l'adulació a la seva riquesa, y se l'escolta també somrient; veu que li volen ensenyar coses que de tan sapigudes ja quasi bé les té oblidades... y paga y somriu, com si digués: «Com que no vull protestar, somric... pera no haver d'enfadarme».

Aquet somriure, que es imperceptible en els seus llavis aristocratics, no'l veuen molts que arriben esverats, ab posats de conqueridor. Avesats als crits de la lluita, prenen per indiferencia un silenci que es pietat; prenen per incomprendius an aquells que'ls han conegut massa; per vanitat lo que es menyspreu, per feblesa lo que es una forsa, y es un contrast curiosissim el contrast de tants colors, ab totes les violaines y desacords de totes les terres que envien homes a corre-cuita a cercar aventures y diners, la fredor correcta y seriosa d'aquets *porteños* vestits de frac, que ab una correcció impecable s'estimen més deixarse explotar que discutir ab explotadors.

Es clar que l'home que somriu té la contra de l'indecisió, y per això el *porteño* es indecís. Havem pogut observar que'l *cómo no* no vol pas dir *sí*, y el *què esperança*, no vol dir *no*. *Cómo no* es un entremitg de *probablement*, de *veurem*, de *quasi segur*, de *naturalment*, però no es el *sí* d'una cosa certa. Si al preguntar a dos que's casen, en comptes de darse el *sí* se donguessin el *cómo no*, creiem que no's creurien casats; aixís mateix com el *què esperança*, tampoc vol ben dir que *no*; vol dir *quasi no*, *potser no*, vol dir un *no* que no es prou negatiu, un *no* esperansat, un *no* dubtós, fill d'aquesta indecisió que té'l fill d'aquesta terra.

Això tampoc vol dir, naturalment, que, indecís y somrient, no tingui genit. Vol dir que li costa enfadarse, però quan pensa que s'ha d'enfadar, ne fa feina, a voltes ne fa massa. Aquets homes que van de frac, portat ab tanta correcció, darrera'l llustre de la camisa hi porten sang de la pampa, y quan les passions els sur-

EN TRESSOLS, SOMIANT GRANDESES

—Una altra bomba a París?... Quina'n fora que en Fallières m'enviés a buscar pera descobrir als autors!...

ten a fòra es ab esclat extraordinari. Eloqüents per naturalesa, la paraula els porta a l'acció, y per una frase felissa, per la bandera blanca y blava, per un home ab dots de dictador, arribarien al sacrifici, pera tornarse a calmar y ensopirse, com el lleó, que quan s'ha batut s'arregla els plegs de la roba.

Correcte sempre, com havem dit, el *porteño* sembla indiferent a tot lo que'l volta y a tot lo que veu. Aimant del teatre, va a l'espectacle ab aparent passivitat, y mai lo que's diu espectador ha sigut tan espectador; va als grans cercles, y en les discussions sempre parla a mitja veu, fent l'efecte de que'l discutir li sembli sempre una cosa inutil; va a Palermo ab el seu automobil, y's passeja mitg agegut, com si patís d'indiferencia. El *porteño* que es ric, que té palaus, que té cercles, que té grans finques, que té lo que fa el poder a les classes superiors, se podria dir que anyora sense saber lo que anyora. Anyora aquells refinaments que no han tingut temps d'arribar; les mil subtileses de l'art, que encara no té a la seva patria; la flaire de coses delicades que porten les decadencies; l'alè que diriem de ruines que surt de les coses madures de les velles civilisacions. Ell té grans cases, ab grans salons, però les parets encara traspuen l'humitat de les coses noves; té grans murs pera penjarhi records, però no té historia pera penjarhi; té grans finques ab llegües de terra, però hi ha massa blat y poques arrels, y els arbres tot just són plansons y no tenen forsa pera fer ombra, y tot això que troba a

faltar fa que el *porteño* sia trist, y somrigui a tot lo que passa ab inconscient anyoransa de les vaguetats volgudes.

Y el *porteño* juga. Es el seu vici. Serà que ha sentit a totes hores el galopar de la multitud corrent darrera dels diners; que veu vaixells darrera vaixells desembarcant gent desesperada que ve a cassar la fortuna; que veu passar per les aceres fileres d'ulls adalerats ab l'idea fixa del deu *Peso*; que veu exercits d'afamats amidant les terres y féntseles seves pera exprémelshi les entranyes y arrencarne l'or ab les ungles; que veu assaltar els bancs y les caixes com a Bastilles plenes d'argent; serà que ell ja'l té, aquest argent, y tot lo que's té, per reacció, 's menyspreua y quasi s'odia: el cas es que el *porteño*'s juga els milions com qui juga fitxes. No crec que hi hagi país al món que l'inconsciencia d'un jockey o la voluntat d'un cavall puguin girar tantes fortunes; que la caiguda d'un homenet que no pot pesar setanta kilos porti a les seves costelles la sort o dissort de tanta gent; no creiem que ni a Monte-Carlo el drap vert d'aquelles taules hagi vist correr tants diners. El *porteño* juga, però indiferentment. Si guanya, somriu, y si perd, també. A les ratlles de la seva cara no s'hi marca ni un sol moment un dibuix de goig o de dolor. Abans que linies de protesta, si's donés la pena de protestar per una cosa com els diners, seria somris de suicida.

Y si alguna cosa l'encén y fa brillar els seus grans ulls foscos en l'etzar d'un cavall o d'una carta, es l'afany de fer un gran

El savi professor de Megàpoli

FANTASIA DE PERVENIR

munt d'or y anarse'l a gastar a Europa. París, sobre tot, el sedueix com una ciutat somniada. Tot lo que troba a faltar en sa llar: els refinaments d'un món vell, la rancior de les coses poètiques, la bogeria de decadència que du la civilització, el flaire de les flors de l'art, tot lo que vol y no pot tenir en la seva austera Argentina ho espera trobar aprop d'aquell Sena.

Y un jorn se'n va. Y quan, allà al mar, se creuen de nit dos grans vaixells, el que ve brilla d'ambició, y l'altre somriu de goig. En l'un hi venen immigrants a fer diners, costi lo que costi, y en l'altre hi van els emigrants a gastarlos, sia com sia. L'un porta llàgrimes d'Europa, y l'altre somriures de l'Argentina.

SANTIAGO RUSIÑOL

(Seguirà.)

A l'objecte de terminar lo més aviat possible la publicació del viatge d'en Santiago Rusiñol «Del Born al Plata», y com sia que encara falten donar a llum bastants capítols, L'ESQUELLA té'l gust d'anunciar als seus favoreixedors que d'aquí a quinze dies comensarà a REGALAR, junt ab el número, sense augment de preu, quatre planes suplementaries destinades a l'inserció de l'original que falta pera donar per llestes les pintoresques «impressions» que ab tant interès va seguint el public.

Gracies a la gangueta del «Suplement» els nostres llegidors podran posseir dintre poques setmanes, ben complertes, les primicies de la darrera obra literaria del nostre gran artista y eminent dramaturg.

AQUEST ES EL MAL

—Y ¿no us ha sortit mai casador, encara?
—Ui! Molts; però tots interinos.

Això passava en l'any 3491 de l'antiga computació cristiana, o sia el 1301 de la nova era anomenada de plenitud civil. El professor Z***, entrant en la seva classe de l'universitat de Megàpoli, digué:

«Avui anem a interpretar directament un text salvat de l'antiga civilització espanyola. Aquet text's troba, per no sé quina casualitat, en un paper superior al dels periodics que's publicaven en aquella època de barbarie. Per això ha pogut escaparse de l'acció del temps, y arribar fins a nosaltres. El text, escrit en l'idioma extranyíssim d'aquell poble, diu:

«El Ministro de Hacienda señor Herrero ha presentado á la Cámara el proyecto de presupuestos.»

Ara be: anem a veure'l significat d'aquestes expressions, construïdes sens dubte en el sentit metafòric, a que tan aficionats se mostraven tots els pobles antics. Desxifrem primer el sentit literal, y després veurem lo que pugui voler dir.

El Ministro... Paraula que hem de transcriure per menor, més petit, inferior. Equival, evidentment, a *criat, servidor*.—*De Hacienda...* De les coses que estan pera fer.—*Señor*, això es, el més vell.—*Herrero*, es clar, ferrer, forjador.—*Ha presentado...* Vol dir: ha fet asseure davant.—*A la Cámara*; el sentit no ofereix dubte, a l'apartament, a l'habitació.—*El proyecto*. La traducció gens dubtosa es aquesta: lo que's llensa en davant, el dard, la segeta.—*De presupuestos*, en fi; de les coses suposades abans.

Anem unint ara, estimats deixebles, aquestes paraules descosides: la clàusula dirà, literalment: *El servidor de les coses pera fer, el més vell, ferrer d'ofici, ha fet asseure davant l'habitació el dard de les coses suposades abans.*

¿Pot haverhi un sentit clar, racional, a través aqueix paragraf, segurament metafísic, escrit en la llengua teològica d'aquell temps? Jo crec que sí. Veïam:

«El servidor que preparava els treballs, que era el més vell de tots els forjadors, va llensar contra la casa el dard ab que volia ferir l'enemic.»

Ja veïeu, amiguets, que la filologia es una bella cosa, y que l'ull de la ciencia penetra fins les veritats més abstruses pera l'observació immediata y superficial. Sense els admirables treballs d'hermerèutica del meu ilustre company professor X*** no tindriem ni la més petita idea d'aquella civilització primerenca y bàrbara.»

Tota la classe, atentíssima, meravellada, admirativa, apuntava en els quaderns d'escola aquella definitiva y perfecta interpretació, que omplia de llum nova l'història d'un poble y d'un temps fins allavors quasi desconeguts.

GABRIEL ALOMAR

GLOSARI

SUSCEPTIBILITAT DIMISSIONARIA

Quan sento a dir que Espanya es el país dels «viceversas» y dels toros, sempre'm venen ganes d'afegirhi: y de les dimissions sense solta.

Clavem, sinó, una ullada a les esferes oficials; desde'ls negociats més petits als empleus-negocis més grossos, tot són dimissions. Es una veritable febre intermitent la que estem patint. Ja'n poden ser de poc carregosos y carregats d'honor y d'honoraris els nostres ca-

rrecs, que sempre estem a punt de dimitir. Dimitim per qualsevol cosa: per dignitat, per incompatibilitat y per neurastenia, per gust, per forsa, per capritxo, per conveniència, perquè sí... y fins perquè no. Tant-se-val, el motiu, y si no n'hi ha, de motiu, encara millor; el cas es renunciar aviat, a cada pas, y, si pot ser, renunciar ab el major aparato, retirar-se ab un saltiró y un afectat somris com les amazonas de circo eqüestre.

Com a perfecte contrassentit, en aquesta terra, el despullarse voluntariament d'un carrec es sempre una cosa que vesteix. El gest del dimissionari, pel seu caracter teatral, produeix, generalment, extraordinari efecte en les multituds; es el número maco, el cop sorollós, la traca valenciana. El paper del renunciant es el paper de víctima gloriosa de les comedies, el galan infelís, l'ingenua caiguda, el tipo simpatic, el Pierrot de les pantomimes.

Pera'ls nostres petits chefs de bureau, pels caps d'arregada, com si diguessim, això de la dimissió es una arma blanca de dos talls, molt ofensiva y molt defensiva, però ab la que no hi poden jugar gaire, doncs se torna en contra d'ells moltes vegades. Mes quan el carrec es una cartera, un boca-manga de quatre a fons o una vara ab moltes borles, aleshores la cosa varia. Com que's tracta d'un empleu més important, hi ha més puntillo, y el favorecut no para d'amenassarnos ab abandonar el negociat, volentnos demostrar, aixís, que no'l sedueix el negoci. Y aleshores: que hi ha desacord?... me'n vaig; que la premsa parla massa de mi?... rellevo; que'n parla massa poc?... renuncia al canto!...

La dimissió ve a ser, aquí, una mena de vaga individual, particular, que, per desgracia dels espanyols, no arribarà mai a generalisarse un dia donat y en totes les esferes.

Però, ans que tot y per sobre de tot, la dimissió es, pels nostres susceptibles buròcrates, el cable protector, la xarxa funambulesca pera assegurar-se la caiguda.

Y, encara, ab la renuncia hi va tot sovint, quasi sempre, embolicada una esperansa:

L'esperansa de que la dimissió no'ls serà acceptada y de que a revocar el seu ferm proposit—com a posarse be ab la Santa Mare Iglesia—a tothora hi són a temps.

XARAU

La capseta dels petons

En aquets darrers temps, hi ha qui ha parlat de «la mort del petó». Y no són els moralistes austers, sinó els higienistes y els metges, els que pretenen fer desaparèixer una de les més antigues y deliciosas mostres de la tendresa efusiva. L'amor y la poesia havien fins ara cullit la mel del petó en les bresques dels llavis. Però l'higiene moderna ha vingut a posar el veto a les besades, fonamentant-se en que la mel dels llavis està plena de microbis, de llevors d'infecció y de malaltia. Així l'encant, alhora carnal y espiritual, del petó queda destruït. En el fresc y vermell clavell dels llavis pot agafarshi un tifus repugnant.

En nom de la salut, de l'asepsia y de l'antisepsia, la guerra al petó està declarada. Res de besades, res de contactes de llavi a llavi o de llavi a pell. Ni petons de cortesia, ni petons d'afecte. Tot lo més alguna encaixada, y encara ab els guants posats. Si la poesia veu en els llavis flors enceses y bresques saboroses, la ciencia, ab el seu microscopi, hi troba un perillós planter de microbis patògens. El jardí florit queda convertit en un focus de corrupció.

Heusaquí que aquella capseta dels petons, aliada de l'amor y culpable de moltes amables entremaliadures, devé un dispositiu de microbis. Els que s'estimen ja no ho poden demostrar donantse petons, sinó deixant de donarse'n. En aquella prova d'amor pot anarhi barrejat traidorament un germe de mort. El petó

pot oferir l'amor y la mort tot d'una pessa. Davant del veto de l'higiene cal recórrer an aquell ingenu procediment de tirar petons a distancia. S'ha de colocar el petó en el buit del palmell de la mà, y bufar després...

En la nostra època d'higiene y de bacteriologia no tindria gens de raó el cavaller de Boufflers contestant picarescament a una dama que li enviava un petó per escrit:

*Vous m'envoyez sur le papier
un baiser qui bien peu me touche;
baiser qui vient par le courrier
ne saurait châtouiller ma bouche.*

*Votre chimérique faveur
me laisse froid comme de marbre;
et ce fruit n'a point de saveur
quand il n'est pas cueilli sur l'arbre.*

La dama a qui's refereixen els espirituals versos precedents mereix les més entusiastes felicitacions dels higienistes, els quals no més poden consentir els òsculs sobre el paper o en l'aire. Aquelles quatre inicials de l'acabament de les cartes—Q. B. S. M.—constitueixen la única forma de petó que l'higiene consent. Però fins aquesta fórmula rutinaria està cridada a desaparèixer, per no avenirse ab la realitat. Per altra part, si quedem que'l petó es una cosa antihigienica, llorda, com el ficar-se'ls dits al nas y el posarse a taula sense rentarse les mans, tampoc resulta de gaire bon gust el consignarla per escrit. Cal, doncs, variar la fórmula. En lloc de Q. B. S. M. pot escriure's, com alguns ja fan, Q. E. S. M., o sigui *que estreny ses mans* per comptes de *que besa ses mans*. En quant a la fórmula de besar els peus, sempre'ns ha semblat inacceptable. Y com que, diferentment de les mans, els peus no'ls podem estrenyer, hem de substituir aquesta darrera fórmula.

Una pila de costums y tradicions hauran de desaparèixer. Res de *besamanos* oficials ni particulars. Res de besar l'anell als prelats. Res de besar la mà a les dames; ab un acatament cerimoniós s'hauran d'accontentar. Ni al pare y la mare ha de petonejarse. Igualment caldrà suprimir aquella costum que tenen els menuts de fer l'amistat al padrí.

Ja ho saben, doncs, els estimats lectors y les simpàtiques lectores: han de tancar ab pany y clau la capseta dels petons. Higiene, desinfecció, asepsia y antisepsia. L'acid fenic s'imposa en el sigle xx.

WIFRED

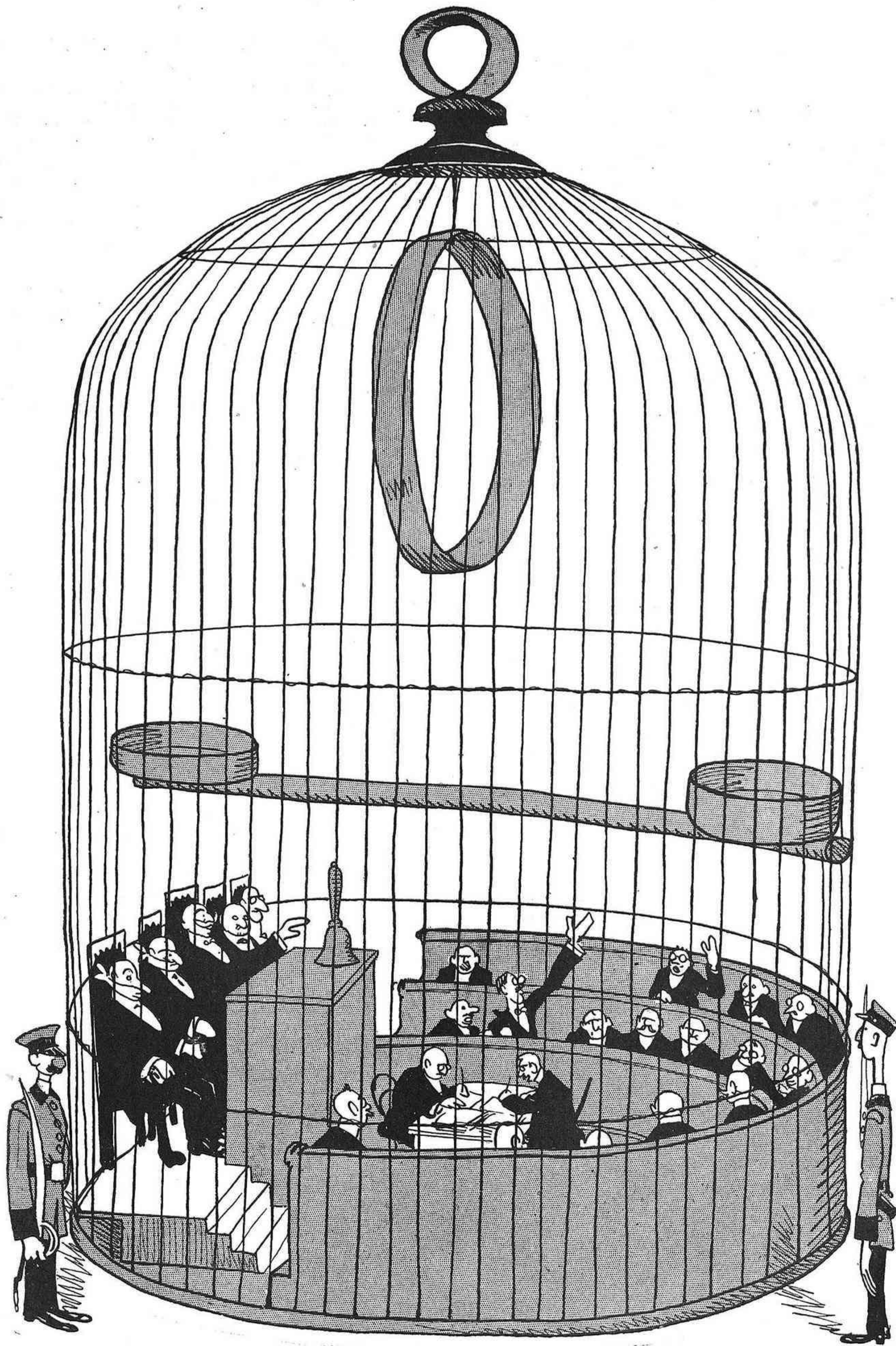
¡PEQUEÑECES!, per Joaquín Blanco.—Considerem innecessari dir res sobre aquesta obreta, que'ls nostres lectors coneixen anys hà, tota vegada que no es altra cosa que una especie de traducció castellana de *Menudencias*, del nostre company de redacció A. March.

L'única «novetat» digna de nota que hem trobat en *Pequeñeces!* són unes línies que'l senyor Blanco posa en la segona plana, en les quals adverteix molt seriament al public que l'obra «es propietat seva» y que's reserva el dret de traducció per tot el món, y *compris la Suède, la Norvège et la Hollande...* ¡Fígúrinse!

L'advertencia, pesi a la seva serietat, resulta graciosíssima, y no sabem quina idea tindrà el senyor Blanco de la propietat literaria al veure'l adoptar tantes precaucions pera reservar-se la de *Pequeñeces!*, sent aixís que ell s'ha apoderat de *Menudencias* sense ni sisquera pendre's la molestia—segons tenim entès—de demanar al nostre company A. March l'autorizació indispensable en aquets casos.

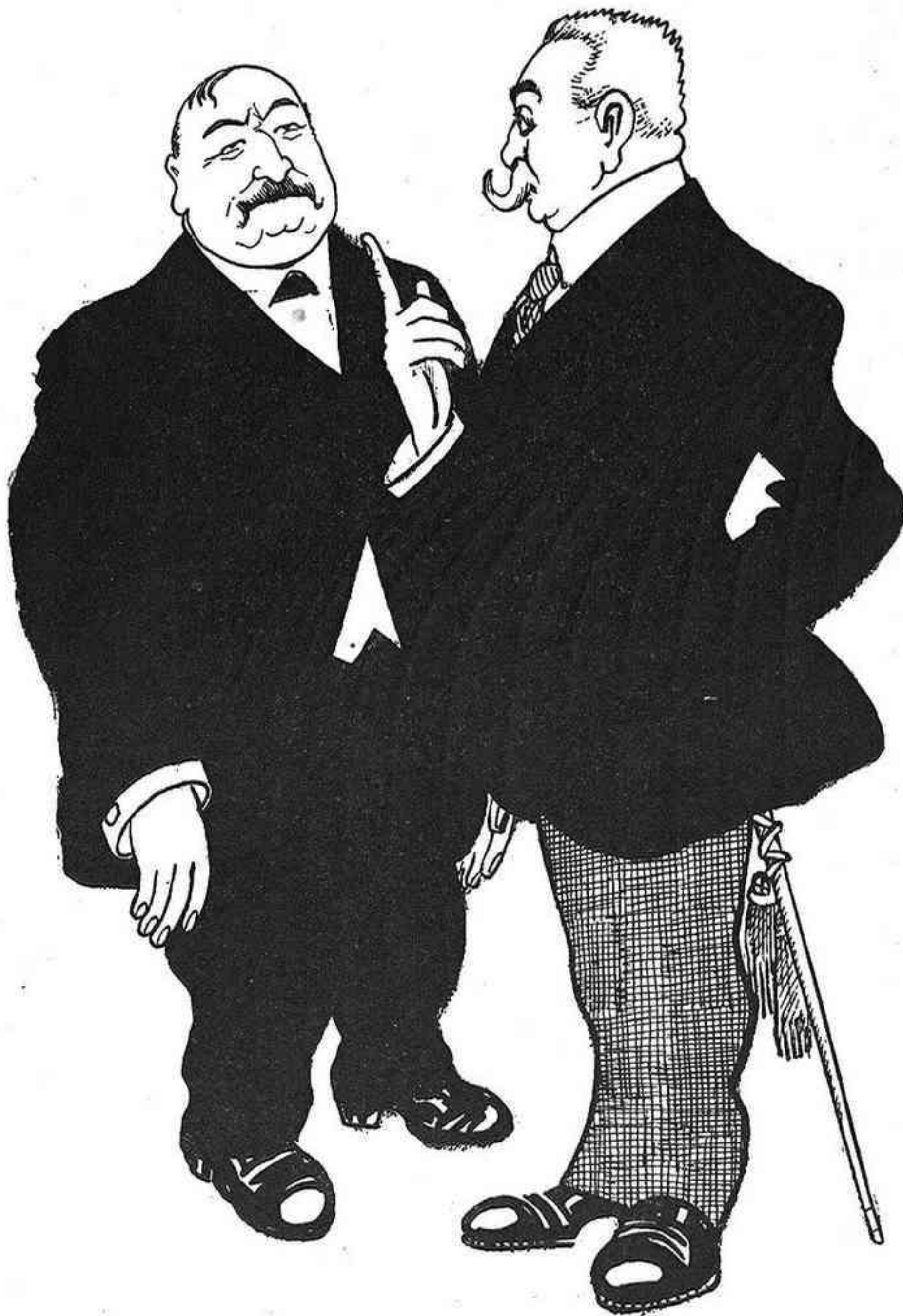
De totes maneres, com que lo mateix la traducció que l'advertencia les conceptuem filles d'una ofuscació o una humorada del senyor Blanco, no insistim més sobre l'assumpte, y, deixant íntegra al autor de *Pequeñeces!* la responsabilitat de la seva broma... o lo que sigui, fem punt.

FUTESES, per Lluís Arumí.—Una dotzena d'articles de costums escrits ab bastant garbo y que denoten en l'autor un esperit culte y observador. Alguns resulten diluïts, altres no tanquen pas una gran novetat d'assumpte, però tots se llegeixen ab complascencia perquè en les descripcions s'hi nota una forma

MUNICIPI BARCELONI

Projecte pera un nou saló de sessions.

VAYA UNS CONSELLS!...

—Creieume, Vinaira; feu lo mateix que jo: dimitiu.
—¡Ca barret!... Perquè çy si per desgracia m'acceptaven la dimissió?

pintoresca y el dialeg respira gracia y ingenuitat. El dia que'l senyor Arumí, després d'haver viscut emocions més intenses que les que li han inspirat aquet llibre, se determini a exteriorisarles ab sobria fidelitat, segurament que's farà un nom en el gènere de literatura de sa predilecció.

LA CIUDAD TERRENAL, per G. Cimbali.—Un seriós estudi de la societat humana que pot presentarse com oposició a totes les filosofies utopistes. Es obra d'un sabi observador que no vol enganyar als seus contemporanis fent neixer ilusions, sinó que, pel contrari, mostra als ulls nostres un mirall de lo que es en realitat, y a pesar del bescantat progrés, l'actual societat, y ens fa, ademés, pessimistes auguris pera l'avenir, ja que, segons l'eminent professor italià, el món seguirà sent, si fa o no fa, tan ximple com fins ara.

El llibre, que està molt ben presentat, forma part de l'acreditada «Biblioteca de Escritores Contemporáneos».

EL MARQUSET.—Comedia de tons seriosos. Es original de Julià Martí, té un acte y fou estrenada ab èxit al «Modern», de Gracia.

CANÇONS POPULARS CATALANES.—Estem fullejant la tercera serie de les que publica *L'Avençs* en sa Biblioteca Popular. Van acompanyades de la reducció pera piano. El llibret compte 40 cançons, entre les quals n'hi figuren de rares y interessants.

ZAZÀ.—Comedia dramàtica, en cinc actes. Per la *Biblioteca Popular Teatral*, que publica la casa Bonavia, s'acaba d'editar aquesta magnífica obra de Berton y Simon, que estrenà la Xirgu ab gran èxit al Tívoli l'estiu passat.

LOS VUIT DOLORS.—Cansó popular catalana. Porta'l número d'ordre 83 y va acompanyada de la música.

TARRACO.—Aquesta revista acaba de publicar un interessant número extraordinari. Crida l'atenció en ell un suplement en colors referent al Pont de Mora d'Ebre, colossal obra que's deu principalment a l'activitat d'en Caballé Goyeneche.

EL DESPERTAR DEL TEA.—Follet de propaganda anticlerical que la societat «El Despertar», de Buenos Aires, dirigeix als seus paisans de Pontevedra.

SEPT SCIENCIES

PRINCIPAL.—Divendres passat, extraordinaria vetllada en honor d'en Santiago Rusiñol. El programa era sugestiu y el public no escasseja. Ab *Els savis de Vilatrista* debutà l'Antonia Baró; hi feia la protagonista y va estar tota la nit graciosament moguda, engrescant a tots aquells joves y vells que s'alimenten de *pa sucat ab tinta*. Al finalisar l'obra l'homenatjat hagué de dir quatre coses boniques a la concurrència, y la festa terminà ab el passatemp *Dol d'«alivio»*, ont estigueren tràgicament comics, a l'altura de dos metres, la Morera y en Nolla.

—La companyia del Principal ha representat el *Tenorio*, haventse encarregat dels primers papers les senyores Xirgu y Morera y els senyors Guitart, Delhom y Capdevila. No cal dir que resultaria un conjunt molt apreciable.

—Demà, estrena de *La grossa*.

LICEO.—El 30 de Novembre comensarà la temporada d'òpera italiana baix la direcció dels mestres Lamotte y Mancinelli. En la llista del personal artistic s'hi destaquen els acreditats noms de les sopranos Bellincioni, Crestani, Russ y Musciska; les Benincori, Lavin de Casas, Mariny y Zacconi; dels tenors Cosentino, Palet, Massa, Vaccari y Viñas; dels baritons De Marco, Nani, Parvís y Segura, y dels baixos Brondi, Mansueto y Mugnoz.

Ab aquets bons senyors y ab el repertori d'obres que en son dia varem anunciar, no cal dir si la pròxima campanya de la Casa Gran se presenta esplèndida.

ROMEA.—*La verge boja* continúa donant entrades, y per això l'empresa fa be d'expresser la taronja, donantla a totes hores y en totes les seccions: a la tarda, a la nit, y fins hi ha hagut dia que s'ha representat a l'hora d'esmorzar.

Les funcions *vermouts* se veuen constantment concorregudes. Veritat es que donar tres pessetes per un ral entrada y butaca quasi es com donar duros a quatre pessetes.

—En Buxens s'ha fet aplaudir en les representacions del *Tenorio*.

—Actualment s'estan donant els darrers tocs als ensaigs de *La noia maca*, obra en tres actes de l'ignasi Iglesias, dramaturg y regidor, en la que, per part de tots, hi han posades grans esperances d'èxit. Tant de bòls auguris se confirmin.

TÍVOLI.—Fòra la música d'en Vives y el decorat d'en Brunet y Pous, de la revista *¡Gloria in excelsis!* no'n quedaria res. El llibre es de lo més ignocentó que pugui escriure's pel teatre. Sembla mentida que un autor bregat en obres escèniques com en Sinesio Delgado hagi concebut una tonteria tan estupenda. Per no haverhi res, no hi ha ni xistes, ni picardia. Llàstima de partitura que es hermosa de debò; en tots el números s'hi descobreix la trassa d'en Vives, y alguns d'ells que, ademés d'estar ben treballats musicalment, contenen melodies originals molt delicades, fan aplaudirse ab veritable justícia. Els actors, com que, en general, hi tenen uns papers tan desairats, no s'hi llueixen gaire, y l'interpretació flaqueja en el conjunt y en els detalls. El decorat, bonic, y el vestuari bastant esplèndid... La veritat es que *para lo que es don Juan*...

—Obres en preparació: *Una aventura en el wagon-lit*, òpera en un acte; *La reina Mimí*; y *El conde de Luxemburgo*.

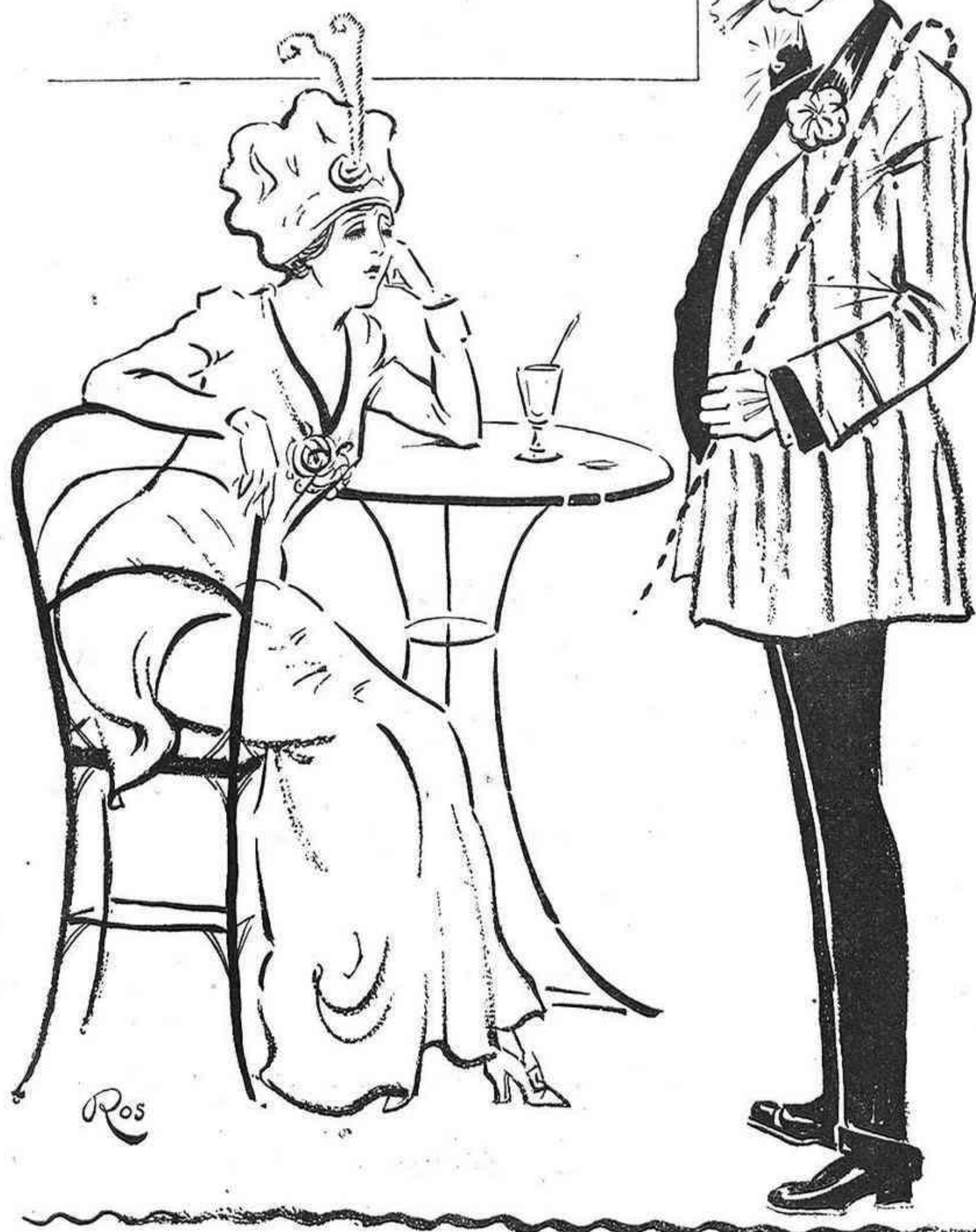
Pera aquesta última, que va obtenir una grandiosa acceptació en el teatre «Eslava» de Madrid, s'estan ultimant un decorat y un vestuari en tota regla.

ELDORADO.—*El cuento del tren*, estrenat el passat dissabte, es una mostra de les obretes que, sense tenir un argument ni un fondo sisquera, fan passar be l'estona y entretenen agradablement. L'acció passa en un wagó de tren, en el que un jove que allí viatja no vol dir ni una paraula a una senyoreta que té al costat seu, però al final acaba declarantshi; això es tot, però està ben portat y dialogat ab molta cura.

La Neus Suárez ens posà de relleu una vegada més ses magnífiques condicions de gran actriu.

NUEVO.—Una extraordinaria novetat pera demà, dissabte, anuncia l'empresa d'aquet teatre. Ens referim a l'estrena d'una fantasia comic-lírica en un acte y sis quadros, lletra dels senyors Larra y Lapuente, ab música del popular mestre Calleja, y qu'n titul es *La diosa del placer*. Hi assistiran els autors y's presentarà un decorat nou dels senyors Castells y Brunet.

SORIANO.—La setmana passada presentació de dos sensacionals números de *variétés*: sis senyorettes musicals berlineses y uns ciclistes que volten dintre una gavia a una velocitat inconcebible. Inutil dir que aquestes atraccions són dos plats forts que conviden a entaularse al «Soriano».

L. L. L.

L'ORGULL D'EN MIR Y MIRÓ

—Vols dir que no't ve petit aquet sobretodo?
—No; no es culpa del sobretodo... Es que jo m'he crescut d'ensà de la sessió borrascosa.

ESQUELLOTS

El senyor Roig y Bergadà ha presentat la dimissió d'arcalde de Barcelona.

Ha fet be.

Velsaquí un senyor que es molt possible que, ab tota naturalitat, un dia digui:

—Quan jo era arcalde...

Y s'equivocarà de mitj a mitj.

Sense volguerlo ofendre, car no ignorem lo que val, li direm al senyor Roig que d'arcalde de Barcelona mai n'ha sigut.

Cert que ha sapigut rebre visites, que ha banquetejat, que ha presidit actes, que «ha ensenyat la casa»; però també es cert que això lo mateix sabia ferho el senyor Ribé, comandant d'*urbanos*, o un municipal de regular verbositat y bona presencia.

L'iniciativa, l'empenta, la mà ferma del arcalde, la seva *marca* personal, no s'han vist mai enlloc. El senyor Roig ha manat y ningú l'ha obeit; el senyor Roig ha vist que la guardia municipal està malejada y no ha fet res pera posarhi remei; el senyor Roig ha contemplat escandols com el del viatge a l'Argentina y el de les festes de Maig y ha callat, y ni una sola vegada el seu dret de *veto* ha sigut exercit, com la ciutat ofesa esperava y volia.

No; el senyor Roig y Bergadà no ho ha sigut mai d'arcalde. Un amable—massa amable—mestre de ceremonies, y prou. Per xò, fos per un motiu com la sessió escandalosa del dia 27, fos per qualsevol altra causa, havia de caure, y ha caigut.

Y en quant a l'imparcialitat de que tant alardeja el senyor Roig, sols cal fixarse en un fet: els que més han sentit la seva dimissió han sigut els concejals lerrouxistes.

Algo tendrá el agua cuando la bendicen—diuen els castellans.

Algo—diem nosaltres—tindrà el senyor Roig y Bergadà quan els lerrouxistes, incapassos de moure's com no sigui a impuls del propi interès, tan desesperats se mostren avui y tan amargament ploren la seva retirada.

* * *

A l'hora que escrivim aquestes ratlles ignorem si el Govern accepta o no la dimissió del senyor Roig.

Per nosaltres es igual.

Sabem que ha dimitit.

Y trobem que ha fet be.

El Diluvio ha fet un descobriment.

Ha descobert que a Espanya hi ha una reproducció de la primera edició del *Quijote—edición rara*, diu ell—impresa a Sant Feliu de Guíxols, sobre fulles de suro.

¿De debò?... ¡Ara vejeu, quina extranyesa!

Això, a Catalunya, ja fa anys que ho sab tothom.

Tothom, menos *El Diluvio*.

Un exemplar d'aquet *Quijote*, imprès, en efecte, a Sant Feliu per l'Octavi Viader, ab caracters *gotics* deguts al nostre amic l'Eudald Canibell—lo qual vol dir que no es, com assegura *El Diluvio*, una reproducció de la primera edició del famós llibre—sigué exposat a Barcelona ja mitjos del any 1906!...

OH, LA NOSTRA PREMPSA!

Aspecte de qualsevol redacció de qualsevol diari, a qualsevol hora del dia.

Si l'atrassadíssim confrare fos capàs de seguir un bon consell, en la seva divertida secció anunciadora de *señoritas esbeltas y sin pretensiones* que busquen protector, hi posaria un anunci que digués, poc més ó menos:

«Un diario de edad regular y que siempre está a tres cuartos de quince, solicita por primera vez la protección de alguien que no bade y le evite las espantosas planchas con que suele amenizar casi todos sus números...»

En Franquesa haurà de plegar. El periodíc d'en Creuhet ha emprès contra ell una campanya terrible que no sabem pas com acabarà. Són ben capassos, els detractors de l'empresari del Principal, de venjar-se de les seves malifetes fentli estrenar un drama en un acte d'en Suriñach Senties!

A nosaltres ens intriga saber per què en Creuhet les emprèn tan fortes contra una empresa, ell, de mena pacífic y *bon Jan*.

Què serà? Què no serà?

Potser perquè no li reproduïx *La Morta*? Tal volta perquè no ha posat franceses pera amenisar els entreactes? No fora pas perquè entre'ls noms dels autors que hi ha al cartell el seu no hi es?... Què serà? Què no serà?

A la Sala de les *Sociétés Savantes* (Societats Sabies) de París va celebrarse dies enrera una reunió que acabà a cops de puny y a garrotades. Tals giros prengué al final la *discussió*, que'l administrador del local, veient que li anaven a fer malbé la casa, no tingué més remei que apagar els llums y deixar als *savants* a les fosques.

Això, tot y sent molt lamentable, ens reconcilí una mica ab

els regidors barcelonins y, ben considerat, ens fa mirar ab certa indulgència els seus excessos.

Perquè, posemos les mans al pit, si els *savants* discuteixen a bofetades, ¿què té de particular que'ls nostres pobres concejals, que de *savants* no'n tenen res, discuteixin a cosses?

Els regidors lerrouxistes prenen part altra vegada en alguns *mitins* radicals dels quals se'ls havia ja excluit.

Y la massa, que volia poc menos que arrossegarlos, després de lo succeit en la penúltima sessió els dispensa una acullida per tots conceptes afectuosa.

Ventatjes de la tàctica desplegada pels prohoms de les minories catalanistes.

El *chef* dels urbans, senyor Ribé, ha entregat un exemplar de la seva «Memoria» a cada un dels regidors y al alcalde.

Ben tonto!

Prodigantla aixís, aviat se quedarà sense.

Nosaltres, al seu lloc, els hauriem dit:

—Veuran..., si no tenen *memoria*, mengin qués de pansa.

S'escampa insistentment el rumor de que la mare de la nena Montserrat ha sigut processada.

Quina'n fora, ara, que tornés a ser d'actualitat aquell dialóg xulapo que corria de boca en boca, anys endarrera:

—Y de la *niña*, qué?

—Pues, de la *niña*, ná.

—No declan que...
—Así dicen, pero... quiá!

Y quina'n fora que *El Diluvio Ilustrado*'s vegés obligat a reproduir-lo en la *Sección amena*!...

Encara que, ben mirat, pera ell, lo que resultaria es un *quebradero de cabeza*.

El desbarrar ¿serà potser una malaltia contagiosa?
Ens sugereix aquesta pregunta el següent misteriós fragment d'un article de *Fray Gerundio*:

«En 1910, vivito y coleando, mes de Junio, una infeliz mujer, procedente de Chinchón, acompañaba á un hijo alienado y anegada en lágrimas se despedía de él, sin acordarse de la semana roja de Barcelona, porque aun no había llegado...»

De manera que, segons l'erudit *Fray*, era ja'l mes de Juny de 1910, y encara havia d'arribar la setmana roja de 1909...

Escolti: y el vi de la cullita de l'any següent ¿havia ja arribat, al menos, per aquelles fetxes?

ANDRÓNICA

—Els versets ja estan be, ja... Però allò de que un frare fassi matar una monja ¿què vols que't digui?

—Oh, no vui pas que'm diguis res!...

Tant si'ns diu que sí com que no, cregui'ns, *Gerundio* amic, guardi's de certes companyies y recordi's del aforisme popular: «Qui va ab un Costa, al cap de l'any es tant Costa com ell.»

Mai dirien qui torna a correr per aquí?
En Marquina, el *malo*.
Ahir vespre varem veure'l ramblejar tot *orondo* y remenant *todo lo que Dios le dió*.

Se diu que l'objecte de la seva visita a Barcelona es preparar la campanya artística de la Guerrero.

Millor informats, podem assegurar que en *Rafaelito*—com li diu familiarment en Díaz de Mendoza—ha vingut únicament pera assistir al *Ball dels Panellets* de la «Bohemia Modernista».

Es clar.

Ell sabia que obsequiaven a les senyores ab *lindos bouquets*...

El regidor Mir, com a president de la Comissió macabra, ha tingut a be visitar en un dia tots els cementiris del pla de Barcelona.

Ja l'estic veient anant de una necròpolis a l'altra ab sa democràtica tartana.

Li devia semblar que's trobava en ple dia d'eleccions, anant a visitar els colegis.

Veritat es que aquells dies els morts també estan de festa.

Enveja, don Ramon, enveja.

L'empresari del «Romea» anuncia que aviat estrenarà *La noia maca*.

Ara sí que en Franquesa tindrà rabiola, y de valent.

Perquè l'amo del «Principal», ab tot y comensar a ser un venerable varó de cabells blancs, una ganga aixís també l'aprofitaria.

Ei, me sembla!

Perquè suposo que per *dairòs* encara *dallòs*...

Quin goig feia la rambla de les Flors, la diada dels Morts!
—Avui se faran barba d'or les floristes!—exclamava el pacífic barceloní al contemplar aquelles hermoses taules atapades de crisantemes

Cert es que les floristes mengen panellets a la salut dels que deixen d'existir; però, durant tot l'any, quanta gent no'n viu dels difunts!...

Que parlin, sinó, els capellans, els cucs y *La Vanguardia*.

Visca la despreocupació y la barra!

Segons un diari, en Vinaixa va dir, en plena sessió tumultuosa: «Jo no puc ser conservador, perquè no haig de conservar res.»

Res, res?... Ja n'estas ben segur?

Ni els interessos dels barcelonins?

Perquè, si tu sabs que no tens res, també deus saber que disposes de lo dels altres...

Adios, sincero!

Continúa la ratxa de crims vulgars donant contingent a la crònica negra barcelonina.

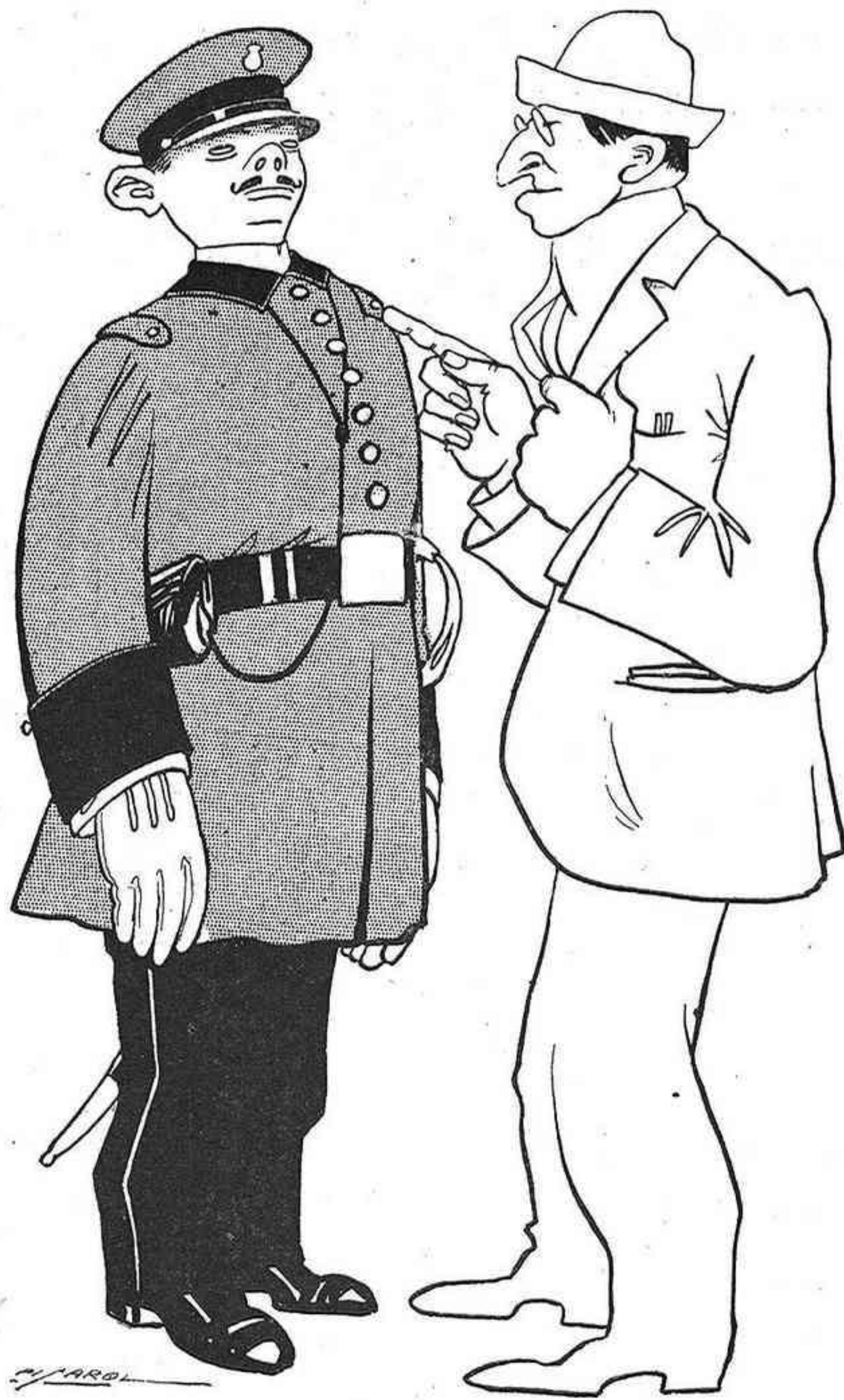
«Ayer, en la calle de Nápoles, un tío mató á su sobrina.»

En Maynar, comentantho en la secció de xistes fúnebres de *El Liberal*:

—*Vaya un tío!*

Faltaríamos á nuestros más sagrados deberes si no reproduissem, donantli lloc preferent entre'ls nostres «esquellots», aquet fenomenal parte d'El Diluvio:

LLÒGICA ACLAPARADORA

—Ja sé perquè us els han fet d'aquet color, els vestits...
 —Per què?
 —Perquè, com que abans els nous ja semblaven vells, ara, aquets, com que ja semblen vells, sempre passaran per nous.

«Lisboa.—Se ha levantado la pena á los soldados que combatieron por faltas de delito en la revolución.»

Por tanto:

Repetim y confirmem la oferta del burro que sab llegir y escriure, feta en l'últim número als aficionats a solucionar enigmes estrambòtics y fugues... de sentit comú.

Ja sabem perquè en Viura ha editat el seu llibre d'amor ab tantes dedicatòries.

Reparteix, junt ab un rebut, els exemplars a les persones que aludeix, y les persones aludides y *atracades*, com que són de bona casa, naturalment, paguen el compte.

Ens ho deia'l papà d'una de les dames que han fet cantar d'amor an en Viura.

—Què hi volen fer! El pobre, després de cantar, trobo que fa be de passar el plat!

Al Uruguay ja ballen.
 Per motius purament electorals, ha esclatat un moviment revolucionari que està donant no poc que fer al Govern d'aquella república.

Se parla de províncies sublevades; de combats sostinguts en diferents lloc; de mils homes que, procedents del Brasil, han invadit el territori...

Y tot per si en les eleccions presidencials del vinent Mars s'ha de presentar o no s'ha de presentar candidat un tal Batlle Ordóñez.

¡Admirable Uruguay!

No en và porten els teus fills sang espanyola en les venes...

Una senyora pregunta a un nen de nou anys, fill del adroguer del cantó:

—Y doncs, que no vas més a colégi?

—No, senyora; el papa no ho vol.

—Per què?

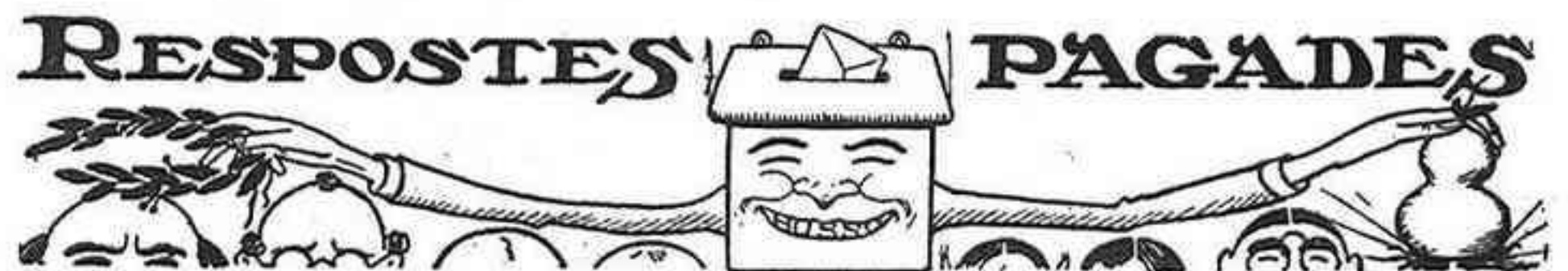
—Perquè'l mestre m'ensenyava que una lliura té 400 grams.

PETIT CORREU

En commemoració del 62.ª aniversari de l'inauguració del ferrocarril de Mataró, el primer d'Espanya, s'han celebrat en aquella industriosa ciutat els dies 28, 29 y 30 del passat Octubre algunes festes cíviques, de les quals ha sigut la més interessant la colocació de dues làpides: una a la casa del carrer de Sant Antoni, aont visqué y morí l'il·lustre mataroní don Miquel Biada, ànima de la construcció d'aquella via fèrrea, y l'altra a la fatxada de l'estació nova.

Tant aquets actes com els demés que figuraven en el programa varen resultar forsa lluits y concorreguts.

P. Romaguera: Els jeroglífics no van, y a la targeta hi falta la solució.
 —E. R. Güell: Tot això es molt sentidet y molt digne de respecte, però no'ns resulta publicable.—Josep Monpeó (a) Barbé: *A la otra esquina*.—Visent Caro Adam: De tanta xexa com m'envia sols me quedo ab un epitafi, y encara no sé si'l publicaré.—Ll. S. Els versos estan be de mida, però pequen de vulgarots, sobre tot cap al final.—R. S. Parer: Aquestes cosetes si no van vestides ab un llenguatge ben vibrant y no tenen una espurna d'originalitat, es com si anessin despullades.—Salvi Moré Tort: Després de feta la tria, n'entren alguns en cartera.—Carlets: No sabriem ont enquirirho.—Ll.: Veurem; no l'hi asseguro.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Rebut y conforme.—Enys: No tenen prou picardia.—Ramon Vall: Ho repassarem.—Josep Sadurní Mas de los Vall: De pet cap al rebost.—Josep Bofill: Es molt trista. Enviïla al *Blanco y Negro*.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:

Llibreria Espanyola,
 Rambla del Mitg, núm. 20
 BARCELONA

Preus de suscripció:

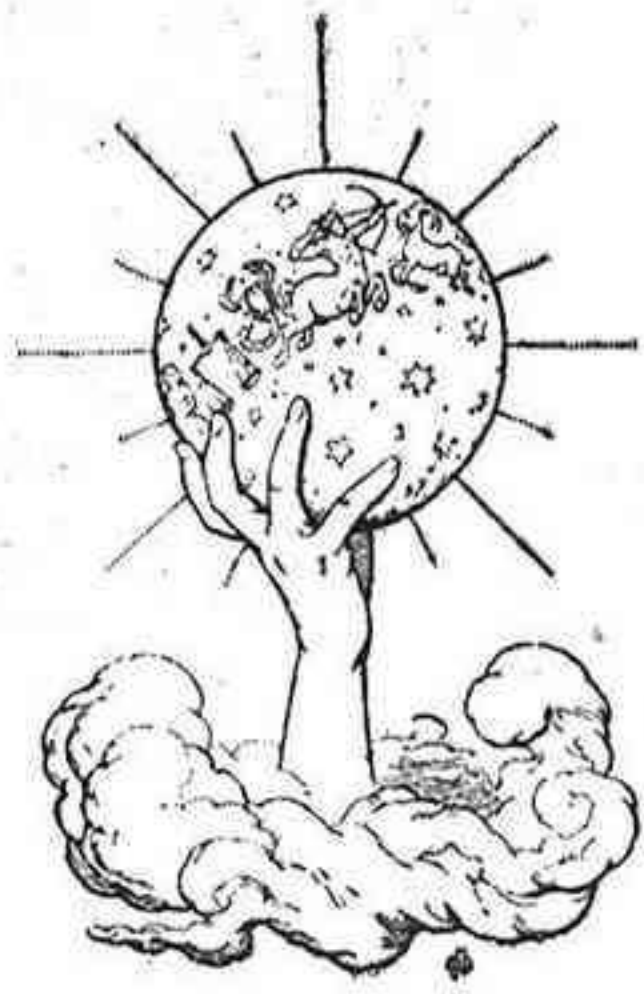
Fòra de Barcelona,
 cada trimestre:
 Espanya, 3 ptes. -Extranger, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
 Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
 BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

La próxima semana aparecerá

el popularísimo Almanaque - Enciclopedia de la vida práctica para 1911 **EL AÑO EN LA MANO**

Entre un sinnúmero de conocimientos, curiosidades, inventos, historia, etc., publicará

16 CUADROS DE GOYA

impresos á dos tintas sobre magnífico papel estucado.

Los compradores de

EL AÑO EN LA MANO

tendrán opción á importantes regalos y participación en un billete entero de la LOTERÍA DE NAVIDAD

EL AÑO EN LA MANO se venderá, como siempre:

Encuadernado en cartoné, á Ptas. 1'50
 » en lujo, tapas oro y relieve, á » 2

Edicions populars d'en SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2.ª edició.)

El místic. (2.ª edició.)

Oracions. Ab música d'E. Morera.

(2.ª edició.) — (Agotada.)

Fulls de la vida. (Agotada.)

Els Jocs Florals de Canprosa. (2.^a

edició.)

El bon policia.

Monolegs.

La bona gent. (Agotada.)

Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet.
(Quart miler.)

El pati blau.

El poble gris.

La mare. (3.ª edició.) (Quinzè miler.)

L'alegria que passa.

La «merienda» fraternal. (Quart miler.)

L'hèroe.

Llibertat!

La fira de Neuilly.

Els savis de Vilatrista.

L'auca del senyor Esteve.

L'hereu Escampa.

En Tartarin als Alps.

La llei d'herencia.

Aucells de pas.

La intelectual.

El redemptor.

Cors de dòna.

El Teatre per dins.

Dol d'«alivio».

PREU DE CADA OBRA: UNA PESSETA

EN PREMPSA

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

ALMANAC

— PERA 1911 —

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

VETLLA D'ESTRENA

MONOLEG RAPID, PER MARGUERIDA XIRGU

—Agradarà l'obra?... Qui ho sab!... Això es sempre un misteri.

—No obstant, jo, del meu paper, penso treure'n un gran partit.

—Quin dialèg més tendrament amorós, aquell del primer acte, ab el galan!

—Y quina escena més esgarrifosa, la que sostinc ab el barba!

—Com que hi posaré tot el cor y tota l'ànima, m'aplaudiran, de segur...

—Però... ¿y si, en el moment culminant de la tragedia, l'indispensable gat atravessa l'escenari?...

(Fotografies AMADEO)